



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ



ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ

ΤΜΗΜΑ : Α3 Επανεξέτασης

Ταχ. Δ/ση : Αριστογείτονος 19

Ταχ. Κώδικας : 176 71 - Καλλιθέα

Τηλέφωνο : 2131604536

ΦΑΞ : 2131604567

Καλλιθέα 5/11/2018
Αριθμός απόφασης: 4584

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Έχοντας υπ' όψη:

- Τις διατάξεις :
 - Του άρθρου 63 του ν. 4174/2013 (ΦΕΚ Α' 170).
 - Του άρθρου 11 της Δ. ΟΡΓ. Α 1036960 ΕΞ 2017/10.03.2017 Απόφασης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. (ΦΕΚ 968 Β'/22.03.2017) με θέμα « Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)».
 - Της ΠΟΛ 1064/12.04.2017 Απόφασης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΦΕΚ Β' 1440/27-04-2017).
- Την ΠΟΛ 1069/4-3-2014 Εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.
- Την αριθ. Δ.Ε.Δ. 1126366 ΕΞ 2016/30.08.2016 (ΦΕΚ 2759 / τ. Β'/01.09.2016) Απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών «Παροχή εξουσιοδότησης υπογραφής».
- Την από 26/09/2018 και με αριθμό πρωτοκόλλου ενδικοφανή προσφυγή των α), ΑΦΜ, κατοίκου Πατρών, οδός β), Α.Φ.Μ., κατοίκου Πατρών, οδός και γ), Α.Φ.Μ., κατοίκου Πατρών, οδός κατά των κάτωθι πράξεων Διοικητικού Προσδιορισμού:

A/A	Αριθμός δήλωσης	Ημερομηνία πράξης	Είδος φόρου ή προστίμου	Ακίνητα που υπάρχουν	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΥ
1		28/08/2018	ΕΝ.Φ.Ι..Α.	01/01/2018	3.655,83
2		28/08/2018	ΕΝ.Φ.Ι..Α.	01/01/2018	3684,04
3		28/08/2018	ΕΝ.Φ.Ι..Α.	01/01/2018	3.581,87

της Δ.Η.Δ. της Α.Α.Δ.Ε. και τα προσκομιζόμενα με αυτήν σχετικά έγγραφα.

- Τις απόψεις της ανωτέρω φορολογικής αρχής.
- Την εισήγηση του ορισθέντος υπαλλήλου του Τμήματος Α3, όπως αποτυπώνεται στο σχέδιο της απόφασης.

Επί της από 26/09/2018 και με αριθμό πρωτοκόλλου ενδικοφανούς προσφυγής των α), ΑΦΜ, β), Α.Φ.Μ., και γ), Α.Φ.Μ., η οποία κατατέθηκε εμπρόθεσμα και μετά την μελέτη και την αξιολόγηση όλων των υφιστάμενων στο σχετικό φάκελο εγγράφων και των προβαλλόμενων λόγων της ενδικοφανούς προσφυγής, επαγόμαστε τα ακόλουθα:

α) Με την υπ' αρ. δήλωσης/28-8-18 πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου ΕΝ.Φ.Ι.Α. της Δ.Η.Δ. της Α.Α.Δ.Ε., για τα ακίνητα που υπάρχουν την 01/01/2018, επιβλήθηκε σε βάρος της προσφεύγουσας, ΑΦΜ, ΕΝ.Φ.Ι.Α. ποσού 3.655,83 €.

β) Με την υπ' αρ. δήλωσης/28-8-18 πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου ΕΝ.Φ.Ι.Α. της Δ.Η.Δ. της Α.Α.Δ.Ε., για τα ακίνητα που υπάρχουν την 01/01/2018, επιβλήθηκε σε βάρος του προσφεύγοντος, Α.Φ.Μ., ΕΝ.Φ.Ι.Α. ποσού 3684,04 €.

γ) Με την υπ' αρ. δήλωσης/ 28-8-18 πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου ΕΝ.Φ.Ι.Α. της Δ.Η.Δ. της Α.Α.Δ.Ε., για τα ακίνητα που υπάρχουν την 01/01/2018, επιβλήθηκε σε βάρος του προσφεύγοντος, Α.Φ.Μ., ΕΝ.Φ.Ι.Α. ποσού 3.581,87 €.

Οι προσφεύγοντες, με την υπό κρίση ενδικοφανή προσφυγή, ζητούν την ακύρωση των παραπάνω πράξεων προβάλλοντας τους παρακάτω λόγους :

1) Το περιγραφόμενο απαλλοτριούμενο ακίνητο επί της οδού του δήμου Πατρέων, επιφανείας 4826,00 τμ κατά πλήρη κυριότητα σε ποσοστό 33,33 %, έχει δεσμευτεί από το ρυμοτομικό σχέδιο της πόλεως των Πατρών κατά τρόπο που έχει περιορισθεί η κατά προορισμό χρήση και εκμετάλλευσή του σε τέτοιο βαθμό που κατά το οικείο οικονομικό έτος έχει καταστεί ουσιαστικά αδύνατη.

2) Ο νομοθέτης κακώς και αντισυνταγματικά προβαίνει με το Ν. 4223/2013 σε διπλή φορολόγηση με την επιβολή κύριου και συμπληρωματικού φόρου.

Επειδή, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 63 του ν. 4174/2013 (ΦΕΚ Α' 170) ορίζεται ότι: «1. Ο υπόχρεος, εφόσον αμφισβητεί οποιαδήποτε πράξη που έχει εκδοθεί σε βάρος του από τη Φορολογική Διοίκηση ή σε περίπτωση σιωπηρής άρνησης, οφείλει να υποβάλει ενδικοφανή προσφυγή με αίτημα την επανεξέταση της πράξης στο πλαίσιο διοικητικής διαδικασίας από την Υπηρεσία Εσωτερικής Επανεξέτασης της Φορολογικής Διοίκησης. Η αίτηση υποβάλλεται στη φορολογική αρχή που εξέδωσε την πράξη ή παρέλειψε την έκδοσή της και πρέπει να αναφέρει τους λόγους και τα έγγραφα στα οποία ο υπόχρεος βασίζει το αίτημά του. Η αίτηση πρέπει να υποβάλλεται από τον υπόχρεο εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης της πράξης σε αυτόν ή από τη συντέλεση της παράλειψης. Η προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου αναστέλλεται κατά το χρονικό διάστημα από 1 έως 31 Αυγούστου.».

Επειδή, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 1 παρ. 3 ν. 4223/2013, όπως ίσχυε κατά την 01.01.2018 (κρίσιμη ημερομηνία, κατά τα ανωτέρω, για την επιβολή του ΕΝΦΙΑ έτους 2018): «Ο ΕΝ.Φ.Ι.Α. ισούται με το άθροισμα του κύριου φόρου επί του κάθε ακινήτου και του συμπληρωματικού φόρου επί της συνολικής αξίας των δικαιωμάτων επί των ακινήτων του υποκειμένου στο φόρο.»

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 4223/2013 ορίζεται ότι: «1. Στην αξία των δικαιωμάτων της παραγράφου 2 του άρθρου 1 επιβάλλεται συμπληρωματικός ΕΝ.Φ.Ι.Α, ο οποίος υπολογίζεται, σύμφωνα με τις διατάξεις των επόμενων παραγράφων του παρόντος.

Η αξία των δικαιωμάτων αυτών υπολογίζεται κατά τα ποσοστά που προκύπτουν από την ανάλογη εφαρμογή των παραγράφων 3 έως και 7 του άρθρου 2.

Επειδή, ειδικότερα σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 5 παρ. 4 εδ. α' ν. 4223/2013, όπως ίσχυε κατά την 01.01.2018 (κρίσιμη ημερομηνία, κατά τα ανωτέρω, για την επιβολή του ΕΝΦΙΑ έτους 2018): *«Κατά τα λοιπά, για τον υπολογισμό του συμπληρωματικού φόρου εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 32 του ν. 3842/2010, όπως ισχύει κάθε φορά.»*, σύμφωνα δε με τη διάταξη του άρθρου 13 παρ. 1 ν. 4223/2013, όπως ίσχυε κατά την 01.01.2018 (κρίσιμη ημερομηνία, κατά τα ανωτέρω, για την επιβολή του ΕΝΦΙΑ έτους 2018): *«Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται οι διατάξεις των άρθρων 27 έως και 50 του ν. 3842/2010, με την εξαίρεση του άρθρου 32 του ίδιου νόμου.»*

2. Για κάθε φυσικό πρόσωπο ο συμπληρωματικός φόρος επιβάλλεται και υπολογίζεται στη συνολική αξία των δικαιωμάτων της παραγράφου 2 του άρθρου 1, σύμφωνα με τα κλιμάκια και τους συντελεστές του παρακάτω πίνακα:

ΚΛΙΜΑΚΙΟ (€)	Συντελεστής
0,01 - 200.000	0,0%
200.000,01 - 250.000	0,10%
250.000,01 - 300.000	0,15%
300.000,01 - 400.000	0,30%
400.000,01 - 500.000	0,50%
500.000,01 - 600.000	0,60%
600.000,01 - 700.000	0,80%
700.000,01 - 800.000	0,90%
800.000,01 - 900.000	1,00%
900.000,01 - 1.000.000	1,05%
1.000.000,01 - 2.000.000	1,10%
Υπερβάλλον	1,15%

Ειδικά, για τα έτη 2016, 2017 και 2018 στη συνολική αξία του πρώτου εδαφίου δεν συνυπολογίζεται και η αξία των δικαιωμάτων επί γηπέδων εκτός σχεδίου πόλης ή οικισμού.

Στη συνολική αξία του πρώτου εδαφίου δεν συνυπολογίζεται η αξία των δικαιωμάτων επί των κτιρίων που είναι προγενέστερα των εκάστοτε τελευταίων εκατό (100) ετών και τα οποία, έχουν χαρακτηριστεί ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία ή ως έργα τέχνης, καθώς και των τυχόν αναλογούντων σε αυτά ποσοστών των επί των γηπέδων ή οικοπέδων στα οποία βρίσκονται.».

Επειδή η δημόσια διοίκηση δεσμεύεται από την αρχή της νομιμότητας, όπως αυτή καθιερώνεται με τις διατάξεις των άρθρων 26 παρ. 2, 43, 50, 82, 83 και 95 & 1 του Συντάγματος (ΣτΕ 8721/1992, 2987/1994), και η οποία συνεπάγεται ότι η διοίκηση οφείλει ή μπορεί να προβαίνει μόνο σε ενέργειες που προβλέπονται και επιβάλλονται ή επιτρέπονται από τους κανόνες που θεσπίζουν το Σύνταγμα, οι νομοθετικές πράξεις, οι διοικητικές κανονιστικές πράξεις, που έχουν εκδοθεί βάσει νομοθετικής εξουσιοδότησης, καθώς και από κάθε κανόνα ανώτερης ή ισοδύναμης προς αυτούς τυπικής ισχύος.

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17 παρ. 1 και 2 εδ. α΄ του Συντάγματος, όπως ίσχυαν κατά την 01.01.2018 (κρίσιμη ημερομηνία, κατά τα ανωτέρω, για την επιβολή του ΕΝΦΙΑ έτους 2018): «1. Η ιδιοκτησία τελεί υπό την προστασία του Κράτους, τα δικαιώματα όμως που απορρέουν από αυτή δεν μπορούν να ασκούνται σε βάρος του γενικού συμφέροντος. 2. Κανένας δεν στερείται την ιδιοκτησία του, παρά μόνο για δημόσια ωφέλεια που έχει αποδειχθεί με τον προσήκοντα τρόπο, όταν και όπως ο νόμος ορίζει, και πάντοτε αφού προηγηθεί πλήρους αποζημίωσης, που να ανταποκρίνεται στην αξία την οποία είχε το απαλλοτριούμενο κατά το χρόνο της συζήτησης στο δικαστήριο για τον προσωρινό προσδιορισμό της αποζημίωσης.»

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Σύμβασης για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών («Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου», ΕΣΔΑ), όπως ίσχυαν κατά την 01.01.2018 (κρίσιμη ημερομηνία, κατά τα ανωτέρω, για την επιβολή του ΕΝΦΙΑ έτους 2018): «Παν φυσικόν ή νομικόν πρόσωπον δικαιούται σεβασμού της περιουσίας του. Ουδείς δύναται να στερηθή της ιδιοκτησίας αυτού ειμή διά λόγους δημοσίας ωφελείας και υπό τους προβλεπομένους, υπό του νόμου και των γενικών αρχών του διεθνούς δικαίου, όρους. Αι προαναφερθείσαι διατάξεις δεν θίγουν το δικαίωμα παντός κράτους όπως θέση εν ισχύι νόμους ους ήθελε κρίνει αναγκαίον προς ρύθμισιν της χρήσεως αγαθών συμφώνως προς το δημόσιον συμφέρον ή προς εξασφάλισιν της καταβολής φόρων ή άλλων εισφορών ή προστίμων.»

Επειδή, ο προσφεύγων προβάλλει ότι θα έπρεπε να ρυθμίζεται ιδιαιτέρως, με την πρόβλεψη μηδενικού συντελεστή, η περίπτωση εκείνη, κατά την οποία οι περιστάσεις έχουν ουσιαστικά καταστήσει αδύνατη για τον ιδιοκτήτη την κατά τον προορισμό του ακινήτου χρήση και εκμετάλλευσή του, γιατί η υπαγωγή ενός τέτοιου ακινήτου («απρόσοδο») σε φόρο ακίνητης περιουσίας συνιστά υπέρμετρη επιβάρυνση της ιδιοκτησίας, κατά παράβαση του άρθρου 17 του Συντάγματος και του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ, και ταυτόχρονα είναι αντίθετη με το άρθρο 4 παρ. 5 του Συντάγματος, διότι υπό τις συνθήκες αυτές η κυριότητα του ακινήτου, ως αντικείμενο του φόρου, δεν αποτελεί, για τον ιδιοκτήτη, ένδειξη αντίστοιχης φοροδοτικής ικανότητας, με αποτέλεσμα να μην διασφαλίζεται η φορολόγηση κάθε πολίτη ανάλογα με τις δυνάμεις του, και για τους λόγους αυτούς για τα τέσσερα από τα πέντε ακινήτά του που υπάγονται σε ΕΝΦΙΑ θα έπρεπε να προβλέπεται μηδενικός συντελεστής, αφού αυτά παραμένουν ανεκμετάλλεута συνεπεία της σοβαρής οικονομικής κρίσης, χωρίς να αποφέρουν καμία πρόσοδο σε αυτόν. Ο ισχυρισμός όμως αυτός του προσφεύγοντος πρέπει να απορριφθεί ως νόμω αβάσιμος. Κι αυτό, γιατί, προκειμένου να τεθεί ζήτημα αντίθεσης ενός φόρου επί της (κατοχής) περιουσίας, όπως ο ΕΝΦΙΑ, με το άρθρο 17 του Συντάγματος ή το άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ, με την έννοια ότι συνιστά υπέρμετρη επιβάρυνση της ιδιοκτησίας που υπάγεται στον εν λόγω φόρο, οδηγώντας ουσιαστικά σε απαλλοτρίωση υπαγόμενου στο φόρο αυτό περιουσιακού στοιχείου, θα πρέπει οι φορολογούμενοι και ήδη προσφεύγοντες να προβάλλουν με συγκεκριμένους ισχυρισμούς και να επιχειρούν να αποδείξουν με συγκεκριμένα στοιχεία το αν και, σε καταφατική απάντηση, το πώς ο εν λόγω φόρος (εν προκειμένω ο ΕΝΦΙΑ), στη δική τους ιδιαίτερη περίπτωση, οδήγησε, με τον τρόπο που εφαρμόζονται οι νομοθετικές διατάξεις που τον προβλέπουν, σε αποστέρηση της ιδιοκτησίας τους έστω και επί ενός μόνο εκ των υπαγομένων στο φόρο ακινήτων του,. Μόνη η προβολή του

ισχυρισμού ότι η μη πρόβλεψη μηδενικού συντελεστή ΕΝΦΙΑ στην περίπτωση απρόσοδων ακινήτων λόγω μη εκμετάλλευσής τους εξαιτίας μη δυνατότητας οποιασδήποτε χρήσης τους (π.χ. συνεπεία της σημερινής σοβαρής οικονομικής κρίσης) αντίκειται στο Σύνταγμα και στην ΕΣΔΑ, δεν αρκεί προς θεμελίωση, στην εκάστοτε συγκεκριμένη υπό κρίση περίπτωση, της αντίθεσης του εν λόγω φόρου με τις δύο αυτές διατάξεις υπερνομοθετικής ισχύος και συνεπώς ένας τέτοιος ισχυρισμός είναι απορριπτέος ως νόμω αβάσιμος

Επειδή, βάσει δικαστηριακής και διοικητικής νομολογίας, γίνεται δεκτό ότι η αποφυγή της διπλής φορολογίας αποτελεί μεν αρχή της φορολογικής πολιτικής, δεν αποτελεί, όμως, συνταγματική επιταγή, της οποίας η παράβαση θα καθιστούσε ανεφάρμοστο τον τυχόν θεσπίζοντα αυτήν νόμο και, ως εκ τούτου, **όταν το ίδιο πρόσωπο υποβάλλεται για την ίδια φορολογητέα ύλη σε διάφορες φορολογίες βάσει διαφορετικών διατάξεων, δεν παραβιάζεται η αρχή της φορολογικής ισότητας** (ΣΤΕ 933, 934/1952, 924/1954, 1396/1956, 153/1960, 429-432/1986, 4071/1987 και Γνωμ. ΝΣΚ 634/2012, η οποία έγινε αποδεκτή από τον Γ.Γ.Δ.Ε. και κοινοποιήθηκε με τη με αριθ. ΠΟΛ. 1083/11-4-2013 εγκύκλιο ΥΠΟΙΚ).

Επειδή, εν προκειμένω, για την επιβολή του ΕΝΦΙΑ, προβλέπεται ο προσδιορισμός κύριου και συμπληρωματικού φόρου, βάσει των διατάξεων των άρθρων 4 και 5 του ν. 4223/2013.

Αποφασίζουμε

Την **απόρριψη** της από 26/09/2018 και με αριθμό πρωτοκόλλου ενδικοφανούς προσφυγής των α), ΑΦΜ, β), Α.Φ.Μ., και γ), Α.Φ.Μ.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΥΠ' ΑΡ. ΔΗΛΩΣΗ/2018 ΠΡΑΞΗ **ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΕΝ.Φ.Ι.Α.**

Οριστική φορολογική υποχρέωση του υπόχρεου - καταλογιζόμενο ποσό με βάση την παρούσα απόφαση:

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ: 3.655,83 €

Το παραπάνω ποσό βεβαιώθηκε με την από 28/08/2018 Πράξη Διοικητικού Προσδιορισμού Φόρου Ν. 4223/2013 (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) της Α.Α.Δ.Ε (ΑΧΚ .../....) και είναι καταβλητέο εντός των προθεσμιών που αναγράφονται επ' αυτής.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΥΠ' ΑΡ. ΔΗΛΩΣΗ/2018 ΠΡΑΞΗ **ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΕΝ.Φ.Ι.Α.**

Οριστική φορολογική υποχρέωση του υπόχρεου - καταλογιζόμενο ποσό με βάση την παρούσα απόφαση:

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ: 3684,04 €

Το παραπάνω ποσό βεβαιώθηκε με την από 28/08/2018 Πράξη Διοικητικού Προσδιορισμού Φόρου Ν. 4223/2013 (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) της Α.Α.Δ.Ε (ΑΧΚ.../.....) και είναι καταβλητέο εντός των προθεσμιών που αναγράφονται επ' αυτής.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΥΠ' ΑΡ. ΔΗΛΩΣΗ/2018 ΠΡΑΞΗ **ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΕΝ.Φ.Ι.Α.**

Οριστική φορολογική υποχρέωση του υπόχρεου - καταλογιζόμενο ποσό με βάση την παρούσα απόφαση:

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ: 3.581,87 €

Το παραπάνω ποσό βεβαιώθηκε με την από 28/08/2018 Πράξη Διοικητικού Προσδιορισμού Φόρου Ν. 4223/2013 (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) της Α.Α.Δ.Ε (ΑΧΚ/.....) και είναι καταβλητέο εντός των προθεσμιών που αναγράφονται επ' αυτής.

Εντελλόμεθα όπως αρμόδιο όργανο κοινοποιήσει με τη νόμιμη διαδικασία την παρούσα απόφαση στον υπόχρεο.

Ακριβές Αντίγραφο

**Ο/Η Υπάλληλος του Τμήματος
Διοικητικής Υποστήριξης**

**ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΥ
ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ
ΔΙΑΦΟΡΩΝ**

**Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ Α3**

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΜΠΟΣΟΣ

Σ η μ ε ί ω σ η : Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής ενώπιον των αρμόδιων Διοικητικών Δικαστηρίων εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίησή της.